

X

X

X

xx

x

x

X

X

X

x

x

x

X

X

X

X

X

AREND JAN BOEKESTIJN

Het gelijk van Rutte

In 2008 publiceerde Mark Rutte een essay met de titel 'Pamflet van een optimist'. In dat pamflet betoogde hij dat het allesbehalve zeker is in welke mate de aarde verder zal opwarmen, en dat mensen dit fenomeen veroorzaken. Dat was een moedige stelling in 2008, want *climategate* had pas plaats in november 2009. Toen werden e-mails gepubliceerd van klimaatonderzoekers waaruit bleek dat zij het met de wetenschappelijke integriteit niet zo nauw namen. Sinds die tijd kalft de klimaatconsensus sneller af dan de Groenlandse gletsjers. Maar in 2008 werden klimaatsceptici gemeden als leprozen.

De wetenschapsjournalist Marcel Crok publiceerde onlangs *De staat van het klimaat*. Hij noemt Rutte's pamflet uit 2008 niet, maar zijn conclusies over de werkwijze van het invloedrijke VN-klimaatpanel IPCC zijn niet mals. Het is allemaal veel erger dan wij denken. De simpele boodschap die het IPCC al jaren met succes verkondigt - de aarde warmt op en dat komt door CO₂ - is volgens hem aantoonbaar eenzijdig. We weten eenvoudigweg niet welk deel van de recente opwarming door CO₂ komt en ook niet hoeveel opwarming dit in de toekomst zal veroorzaken.

Het VN-panel heeft systematisch sceptische geluiden uit de wetenschap buiten zijn rapporten gehouden. Dat is ernstig omdat politici vrijwel blind varen op de IPCC. Geen wonder dat het IPCC tegenwoordig onder vuur ligt.

Crok stelt nuchter vast dat wetenschap onvoldoende duidelijkheid biedt voor het nemen van beleidsmaatregelen. Toch is er bij het opstellen van klimaatbeleid vanaf dag één voor gekozen om de emissies van broeikasgassen te verminderen. Emissies zijn echter een gevolg van ons handelen en dat is altijd extreem moeilijk aan te pakken via beleid. Dat hebben we onlangs nog weer gezien tijdens de kimaattop in de Mexicaanse Cancun. Landen gaan namelijk eendeloos ruzie maken over hoeveel CO₂-reductie fair is per land.

Dit beleid is gedoemd te mislukken. CO₂-reductie heeft geleid tot emissiehandel tussen landen. Dit heeft op zijn beurt geleid tot een zeer ingewikkelde boekhouding die uitnodigt tot fraude en corruptie. Eind vorig jaar sprak Interpol van 5 miljard euro fraude binnen het Europese emissiehandelssysteem.

Het uitstoten van CO₂ is bovendien niet de

enige manier waarop de mens het klimaat beïnvloedt. Roet, veranderd landgebruik, stikstof, waterbeheer en bodemerrosie spelen allemaal een rol. En misschien wel een grotere. Het is nog niet eens mogelijk om het effect van CO₂ terug te vinden in de mondiale temperatuur. En er is ook geen relatie gevonden tussen de uitstoot van broeikasgassen en de schade door orkanen en overstromingen. Vermoedelijk tot ver in de volgende eeuw zullen we klimaatextremen niet kunnen toeschrijven aan broeikasgassen, stelt Crok.

Het is dus onzinnig om klimaatbeleid te reduceren tot CO₂-reductie. Dat is maar goed ook, omdat er helemaal nog niet voldoende technologieën voorhanden zijn om de ambitieuze internationale afspraken om CO₂ te

reduceren waar te maken. En dat terwijl de vraag naar energie snel toeneemt. Natuurlijk, kernenergie stoot nauwelijks CO₂ uit. Maar het afvalprobleem en het mogelijk misbruik van brandstof in de vorm van kernwapens is wel een probleem. Met alternatieven als zonne-energie, windenergie en biomassa zal de groeiende energievraag al helemaal niet kunnen worden opgevangen. Fossiele brandstoffen zullen derhalve nog lang onmisbaar zijn. En steeds schaarser worden.

Als ambitieuze internationale afspraken toch niet worden gehaald, bovendien minder relevant zijn en alternatieve energiebronnen nooit aan de groeiende energiebehoefte zullen kunnen voldoen, blijft er maar één remedie

over. Er moet veel meer fundamenteel onderzoek worden gedaan naar andere energiebronnen. In de tussentijd zullen we kerncentrales moeten bouwen en ons aanpassen aan de klimaatverandering. Het wassende water schreeuwt bijvoorbeeld om waterwerken in de laaggelegen gebieden in de wereld.

Onlangs lekte via WikiLeaks uit dat, tot grote frustratie van de Amerikaanse regering, Saoedi-Arabië en de Golfstaten nog steeds geld overmaken aan Al-Qa'ida en de Taliban. Het geld waarmee wij onze benzinetanks vullen, eindigt dus in handen van terroristen die dood en verderf zaaien in Afghanistan en Pakistan. Kernenergie en fundamenteel onderzoek zouden niet alleen in onze energiebehoefte kunnen voorzien maar ons ook minder afhankelijk maken van de Poetins en de Ayatollahs van deze wereld. Precies zoals Rutte in 2008 opschreef.

**Geld waarmee wij
benzinetanks
vullen, eindigt in
de handen van
terroristen**